

De impact van passend onderwijs op het s(b)o

Profiel student

Dit is een opdracht voor twee pabostudenten, met specifieke interesse in passend onderwijs, kunnen in het kader van hun scriptie een onderzoek binnen het onderzoekscentrum uitvoeren.

Toelichting onderwerp

Er is nog weinig bekend over de impact die passend onderwijs heeft op het speciaal (basis)onderwijs. De Boer en Van der Worp (2016) constateren op basis van hun onderzoek hiernaar dat er onder andere een verzwaring van de problematiek lijkt te zijn in het speciaal onderwijs en met name het SBO. Daarnaast valt op dat de meeste verwijzingen in groep 4 plaatsvinden, gevolgd door groep 3 en 5 (www.onderwijsincijfers.nl). De kritische periode voor het ontwikkelen van bijvoorbeeld beginnende lees- en rekenvaardigheden ligt juist vóór groep 3. Als er na groep 3 toch voor een toelaatbaarheidsaanvraag voor het s(b)o wordt gekozen, duidt dat er mogelijk op dat die essentiële basisvaardigheden onvoldoende ontwikkeld zijn. Om toch aan het ideaal van inclusie te werken en leerlingen een zo stevig mogelijke basis mee te geven, zou een alternatief kunnen zijn om leerlingen juist eerst specifieke onderwijszorg in het s(b)o te bieden en te proberen om een leerling daarna te laten instromen in het regulier onderwijs. Deze terugstroom in het reguliere onderwijs gebeurt nu nog nauwelijks.

Dit onderzoek kent 2 doelen:

1. Verkennen/exploreren hoe het zit met de verzwaring van de problematiek in het s(b)o.
2. Meer zicht krijgen op de voor- en nadelen van vroege speciale onderwijszorg, met terugstroom als doel.

Onderzoeksopdracht

1. Er is nog veel onduidelijk over de effecten van de invoering van passend onderwijs op het s(b)o. Door middel van onderzoek onder s(b)o- scholen willen we meer zicht krijgen op verzwaring van de problematiek die opgemerkt is in een eerder evaluatieonderzoek (zie De Boer & Van der Worp, 2016). Op basis van inzichten vanuit de praktijk kan vervolgens bekeken worden welke expertise er in s(b)o nodig is om in te kunnen spelen op veranderingen in onderwijsbehoeften.
2. De piek van de instroom in het s(b)o ligt momenteel bij groep 4 en er is nauwelijks sprake van terugstroom in het reguliere onderwijs. Mogelijk kan vroegere speciale onderwijszorg (vanaf groep 1) helpen om meer terugstroom te realiseren. Leerlingen hebben dan de mogelijkheid om in kleine klassen met veel specifieke expertise, essentiële basisvaardigheden te ontwikkelen, waarbij er voor zover mogelijk, gewerkt kan worden aan inclusie in het regulier onderwijs. De vraag is welke voor- en nadelen daarna vastzitten. Een exploratief onderzoek onder een aantal s(b)o-scholen en reguliere scholen kan ons meer inzicht geven in hoe leraren, ib'ers en/of directeuren denken over voor- en nadelen van vroege specifieke onderwijszorg, met mogelijke uitstroom naar het reguliere onderwijs als uitkomst.

Onderzoeksopzet

1. Interviews of een focusgroep- gesprek met een aantal directeuren, leraren en/of ib'ers in het s(b)o.
2. Interviews of een focusgroep- gesprek met directeuren, leraren en/of ib'ers in het s(b)o en het regulier onderwijs.

Contactpersoon

Ben je geïnteresseerd in deze onderzoeksopdracht, stuur dan een mail naar Neely Anne de Ronde-Davidse, n.j.deronde@driestar-educatief.nl.